

Lillehammer, 7.11.2022
J.nr./referanse: 2021/698

STYRET I KONTROLLUTVALGSSEKRETARIATET INNLANDET (KSI)

Stig Vaagan (leder)
Anette Musdalslien (nestleder)
Bjørngulv Noraberg
Håvard Granskogen

Kopi av innkalling og saker sendes varamedlemmer til styret til orientering.
Kopi av innkalling sendes deltakere i samarbeidet til orientering.

INNKALLING TIL STYREMØTE I KSI

Styret i Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet innkalles til styremøte

Mandag 14. november 2022 kl. 11.30

Møtet avholdes på Teams.

Det antas at styremøtet vil ha en tidsramme på maks 1 time.

Med hilsen
For styreleder

Kari Louise Hovland
Sekretariatsleder

SAKSLISTE STYREMØTE KSI

Godkjenning av møteinnkalling og saksliste.

SAK NR.	SAKSTITTEL
----------------	-------------------

09/2022	Omdanning av Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet KSI
----------------	--

REFERATER

- Møteprotokoll fra styremøtet i KSI den 30.9.2022

EVENTUELT

- Neste møte

Lillehammer, 7.11.2022

Stig Vaagan (styrets leder)

Arkivsak-dok. 2020/698
Saksbehandler Kari Louise Hovland

Saksgang
Styret i Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet
Fylkestinget i Innlandet fylkeskommune
Kommunestyret i Lillehammer kommune
Kommunestyret i Gausdal kommune
Kommunestyret i Øyer kommune

Møtedato
14.11.2022

SAKNR: 09/2022

BEHANDLING AV NY SAMARBEIDSFORM INKL. NY SAMARBEIDSAVTALE KONTROLLUTVALGSSEKRETARIATET INNLANDET

Sekretariatsleders forslag til vedtak:

1. Styret vedtar det vedlagte forslaget til samarbeidsavtale slik det foreligger. Samarbeidsavtalen trer i kraft etter siste konstituering høsten 2023. Det forutsettes at alle kommunestyre/fylkesting har vedtatt avtalen som den foreligger innen den tid.
2. Saken oversendes til de deltakende kommunenes kommunestyre og fylkestinget i Innlandet fylkeskommune med følgende

Forslag til vedtak:

1. Grunnet endringer i kommuneloven må alle vertskommunesamarbeid opprettet i henhold til gammel kommunelov § 27, endre samarbeidsform. Fylkestinget i Innlandet fylkeskommune/Kommunestyret i Gausdal kommune/Kommunestyret i Lillehammer kommune/Kommunestyret i Øyer kommune vedtar vedlagte forslag til samarbeidsavtale som foreslått i saken, og erstatter disse med nåværende vedtekter for Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet. Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet blir et kommunalt oppgavefelleskap i stedet for et vertskommunesamarbeid.
2. Navnet på det nye vertskommunesamarbeidet blir Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet kommunalt oppgavefelleskap – forkortet KSI KO
3. Det forutsettes likelydende vedtak i alle de fire deltakerne i samarbeidet.

Lillehammer, 7.11.2022

Kari Louise Hovland
Sekretariatsleder

Vedlegg:

- Saksframlegg med saksprotokoll fra styret i KSI med vedtak om omdanning til kommunalt oppgavefelleskap (inkludert utredning om valget ved regionreformen)
- Utredning om alternative fordelingsnøkler
- Forslag til samarbeidsavtale for det kommunale oppgavefelleskapet Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet KO

SAKSFRAMSTILLING

Bakgrunn

Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet (KSI) ble opprettet som et interkommunalt samarbeid etter kommuneloven av 1992 § 27 for å ivareta funksjon som sekretariat for kontrollutvalgene i kommunene Lillehammer, Gausdal og Øyer samt Innlandet fylkeskommune (opprinnelig Oppland og Hedmark fylkeskommuner). Samarbeidet ble etablert 1.1.2005.

Samarbeidet KSI er ikke et eget rettssubjekt og det er Innlandet fylkeskommune som er vert for samarbeidet. Samarbeidets øverste organ er styret. Hver deltager har en representant i styret. Gjeldende organisering og styreform har vist seg hensiktsmessig og effektiv den tid samarbeidet har vært i funksjon.

I 2018 ble ny kommunelov kunngjort. I denne videreføres ikke organisasjonsformen § 27-samarbeid, og kommunene som er deltagere i § 27-samarbeid må innen utgangen av inneværende valgperiode omdanne samarbeidet til en godkjent organisasjonsform som er beskrevet i ny kommunelov. Kapittel 31 i ny kommunelov inneholder overgangsbestemmelser. I § 31-2 står følgende om overgangsregler for interkommunale styrever etter § 27 i kommuneloven av 1992:

Interkommunalt samarbeid som er organisert som et interkommunalt styre etter [§ 27 i lov 25. september 1992 nr. 107](#) om kommuner og fylkeskommuner, må være omdannet til et interkommunalt politisk råd etter § 18-1 eller et kommunalt oppgavefelleskap etter § 19-1 senest fire år etter at henholdsvis kapittel 18 og 19 i loven her trer i kraft.

De enkelte kommunestyrene og fylkestingene i alle deltakerkommunene skal selv treffe vedtak om omdanning etter første ledd og vedta samarbeidsavtalen.

Omorganiseringsprosessen er utelukkende en omdanning av organisasjonsform. Sekretariatsordning berøres ikke av dette, da ordning er valgt av de respektive kommunestyrever og fylkestinget.

Styret i KSI behandlet i sak 8/2021 prosess for omdanning av KSI basert på ny kommunelov. Følgende ble vedtatt:

1. *Styret vedtar at Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet (KSI) skal omdannes til et kommunalt oppgavefelleskap (KO) etter kommunelovens kapittel 19, og at KSI fortsatt ikke skal være et eget rettssubjekt.*
2. *Styret ber sekretariatsleder om å legge fram forslag til ny samarbeidsavtale (jf. kommuneloven § 19-4) på det første styremøtet i 2022. I saken skal det også utredes alternative fordelingsnøkler. Samarbeidsavtalen og vedtak om omdanning til KO må i neste omgang behandles av de respektive kommunestyrever og fylkesting.*
3. *Målet er at KSI er omdannet til et kommunalt oppgavefelleskap innen utgangen av inneværende valgperiode slik overgangsreglene i kommunelovens § 31-2 legger opp til.*

Styret avholdt et møte den 30.9.2022 og fikk en status på saken og mulighet til å diskutere. På bakgrunn av dette legger sekretariatet fram forslag til ny samarbeidsavtale basert på ny kommunelov og dens bestemmelser omkring kommunalt oppgavefelleskap. Sekretariatet har også utredet alternative metoder å fordele kostnadene på. Denne utredningen ligger til grunn for forslag til samarbeidsavtale, og er vedlagt saken.

Fakta om organisasjonsform

Kommuneloven omtaler interkommunalt samarbeid i den sjettede delen. Følgende står i kapittel 17, § 17-1 om interkommunalt samarbeid:

Kommuner og fylkeskommuner kan utføre felles oppgaver gjennom et interkommunalt samarbeid.

Et interkommunalt samarbeid skal foregå gjennom et interkommunalt politisk råd, kommunalt oppgavefellesskap, vertskommunesamarbeid, interkommunalt selskap, aksjeselskap eller samvirkeforetak, en forening eller på en annen måte som det er rettslig adgang til.

Om samarbeidet omfattes av reglene om offentlige anskaffelser vurderes ut fra reglene om offentlige anskaffelser.

Interkommunalt politisk råd omtales i § 18-1 i kommuneloven og er ikke aktuelt i denne sammenheng.

Tidligere kommunelov inneholder i § 27 en enkel regulering av hvordan kommuner/fylkeskommuner kan samarbeide om å løse felles oppgaver. Samarbeidsformen var lite regulert i loven, og all regulering var samlet i en paragraf; *To eller flere kommuner eller fylkeskommuner kan opprettet et eget styre til løsning av felles oppgaver.* Dette ble som nevnt ikke videreført i ny kommunelov og departementet uttrykte i proposisjonen før ny kommunelov at «*det er behov for en enkel samarbeidsform for kommuner som ønsker å løse oppgaver i fellesskap*». Ny lov inneholder derfor rammer og regulering for en slik enkel samarbeidsform i form av KO. Overordnet vil KO være en mer regulert samarbeidsform enn § 27 samarbeid var, og dermed noe mer lik IKS-modellen.

Kommunalt oppgavefellesskap omtales i kommuneloven § 19-1:

To eller flere kommuner eller fylkeskommuner kan sammen opprette et kommunalt oppgavefellesskap for å løse felles oppgaver. Kommunestyrene og fylkestingene vedtar selv å opprette et oppgavefellesskap.

Et oppgavefellesskap kan ikke gis myndighet til å treffe enkeltvedtak. Oppgavefellesskapet kan likevel gis myndighet til å treffe denne typen vedtak om interne forhold i samarbeidet og til å forvalte tilskuddsordninger.

Oppgavefellesskapets navn skal inneholde ordene kommunalt oppgavefellesskap.

De øvrige kapitlene i denne loven gjelder på tilsvarende måte så langt de passer for oppgavefellesskap.

Det framkommer av KL § 19-3 at det øverste organet i et kommunalt oppgavefellesskap (KO) er representantskapet (mot styret i dagens § 27-samarbeid). Samtlige deltakere skal være representert med minst ett medlem hver. Videre sier § 19-4 at det skal inngås en skriftlig samarbeidsavtale mellom alle deltakerne i oppgavefellesskapet. Kommuneloven fastsetter også bestemmelser om budsjett, regnskap og årsberetning for KO. Dette har vært vanlig praksis også i KSI siden oppstart i 2005.

Kommunale oppgavefellesskap kan organiseres som både eget rettssubjekt, eller som en del av en kommune/fylkeskommune. Styret i KSI har vedtatt at det ikke skal være et eget rettssubjekt, men dette må også forankres i en samarbeidsavtale som vedtas av alle som deltar i samarbeidet. Å være et eget rettssubjekt egner seg bedre for større enheter enn KSI som i dag består av 1,6 ansatte. På sikt kan det være aktuelt å utvide sekretariatet, og da kan det være naturlig å evaluere og utrede hva som da vil være riktig modell. Det har tidligere vært diskutert i styret til KSI om man på sikt bør jobbe for et større sekretariat, men det har vært noe omdiskutert. I dag har KSI et formelt samarbeid med sekretariatet i Viken fylkeskommune, ved å ha en felles ansatt. Dette har redusert sårbarheten og skal gi økt kompetanse.

Det nye representantskapet vil blant annet jobbe med en strategi for KSI KO.

Om fordeling av kostnader – fordelingsnøkkel

Da KSI ble opprettet, ble det bestemt at de to fylkeskommunene Hedmark og Oppland skulle betale 35 % hver mens de tre kommunene skulle betale 30 % til sammen, dvs. 10 % per kommune. Etter sammenslåingen av de to fylkeskommunene, overtok Innlandet fylkeskommune 70 % av utgiftene. Sekretariatet har rapportert jevnlig til styret om hvordan ressursene har fordelt seg på de ulike kontrollutvalgene. Over tid har man sett en noe skjevfordeling, selv om over flere år jevner dette seg noe ut.

Sekretariatet har vurdert flere måter man kan fordele kostnader på, og har innhentet eksempler fra andre sekretariat. Dette er vedlagt saken i en egen utredning og er bakgrunnen for den fordelingsnøkkelen som er valgt i forslag til nye vedtekter.

Oppsummering og anbefalinger

Styret har vedtatt organisasjonsform - kommunalt oppgavefellesskap som ikke er et eget rettssubjekt. Dette må formelt vedtas av deltagerne i samarbeidet via kommunestyrene i Lillehammer, Gausdal og Øyer samt fylkestinget i Innlandet fylkeskommune. Saksframlegg og protokoll fra styrets behandling er vedlagt saken.

Kommuneloven inneholder noen bestemmelser som må være oppfylt for kommunalt oppgavefellesskap. Det skal blant annet være et representantskap som leder samarbeidet kontra dagens styre. Samarbeidsavtale må inngås, og navnet må inneholde kommunalt oppgavefellesskap. Samarbeidet har siden oppstart hatt navnet Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet, forkortet KSI. I dagens kommunelov heter det at et kommunalt oppgavefellesskap skal ha betegnelsen med i navnet. Det foreslås derfor at navnet på samarbeidet blir Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet kommunalt oppgavefellesskap, med forkortelsen KSI KO.

Det anbefales en fordeling av kostnader som er basert på erfaringstall de siste årene:

- Lillehammer kommuner 17 %
- Gausdal kommune 12 %
- Øyer kommune 12 %
- Innlandet fylkeskommune 59 %

Forslag til ny samarbeidsavtale er vedlagt saken, og det er denne som formelt skal vedtas som gjeldende. Denne vedtar både organisasjonsform, navn på samarbeid og fordeling av kostnader. En viktig endring i den nye samarbeidsavtalen er at det legges opp til en evaluering per valgperiode da man både skal evaluere organisasjonsform og fordelingsnøkkel.

Det presiseres at det er viktig at alle kommunestyre og fylkesting må vedta den samme likelydende samarbeidsavtalen. Dersom noen av deltakerne vedtar noe annet, så må saken opp til ny behandling i alle kommunestyrene/fylkestinget.

Vedlegg til sak 09-2022

- Vedlegg 1a: Saksframlegg sak 08-2021 inkludert vedlegg om valg av sekretariatsordning og sekretariat i forbindelse med regionreformen
- Vedlegg 1b: Saksprotokoll sak 08-2021 fra styret i KSI med vedtak om omdanning til kommunalt oppgavefelleskap
- Vedlegg 2: Utredning om alternative fordelingsnøkler
- Vedlegg 3: Forslag til samarbeidsavtale for det kommunale oppgavefelleskapet
Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet KO (denne som skal vedtas av alle deltakerne)

VEDLEGG 1a:

Arkivsak-dok. 2020/698
Saksbehandler Kari Louise Hovland

Saksgang
Styret i Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet

Møtedato
28.9.2021

SAKNR: 08/2021**PROSESS OMDANNING AV KONTROLLUVALGSSEKRETARIATET INNLANDET ETTER NY
KOMMUNELOV**

Sekretariatsleders forslag til vedtak:

4. Styret vedtar at Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet (KSI) skal omdannes til et kommunalt oppgavefellesskap (KO) etter kommunelovens kapittel 19, og at KSI fortsatt ikke skal være et eget rettssubjekt.
5. Styret ber sekretariatsleder om å legge fram forslag til ny samarbeidsavtale (jf. kommuneloven § 19-4) på det første styremøtet i 2022. I saken skal det også utredes alternative fordelingsnøkler. Samarbeidsavtalen og vedtak om omdanning til KO må i neste omgang behandles av de respektive kommunestyre og fylkesting.
6. Målet er at KSI er omdannet til et kommunalt oppgavefellesskap innen utgangen av inneværende valgperiode slik overgangsreglene i kommunelovens § 31-2 legger opp til.

Lillehammer, 20.9.2021

Kari Louise Hovland
Sekretariatsleder

Vedlegg:

- Utredning av settesekretariat om valg av sekretariat og sekretariatsordning til Innlandet fylkeskommune

SAKSFRAMSTILLING

Bakgrunn

Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet (KSI) er et interkommunalt samarbeid opprettet etter kommuneloven (av 1992) § 27 for å ivareta funksjon som sekretariat for kontrollutvalgene i kommunene Lillehammer, Gausdal og Øyer samt Innlandet fylkeskommune (opprinnelig Oppland og Hedmark fylkeskommuner). Samarbeidet ble etablert 1.1.2005.

Samarbeidet KSI er ikke et eget rettssubjekt og det er Innlandet fylkeskommune som er vert for samarbeidet. Samarbeidets øverste organ er styret. Hver deltager har en representant i styret. Gjeldende organisering og styreform har vist seg hensiktsmessig og effektiv den tid samarbeidet har vært i funksjon.

I 2018 ble ny kommunelov kunngjort. I denne videreføres ikke organisasjonsformen § 27-samarbeid, og kommunene som er deltagere i § 27-samarbeid må innen utgangen av inneværende valgperiode omdanne samarbeidet ut fra godkjente organisasjonsformer som er beskrevet i ny kommunelov. Kapittel 31 i ny kommunelov inneholder overgangsbestemmelser. I § 31-2 står følgende om overgangsregler for interkommunale styrever etter § 27 i kommuneloven av 1992:

Interkommunalt samarbeid som er organisert som et interkommunalt styre etter [§ 27 i lov 25. september 1992 nr. 107](#) om kommuner og fylkeskommuner, må være omdannet til et interkommunalt politisk råd etter § 18-1 eller et kommunalt oppgavefelleskap etter § 19-1 senest fire år etter at henholdsvis kapittel 18 og 19 i loven her trer i kraft.

De enkelte kommunestyrene og fylkestingene i alle deltakerkommunene skal selv treffe vedtak om omdanning etter første ledd og vedta samarbeidsavtalen.

Omorganiseringprosessen som sekretariatet nå må gjennom, er utelukkende en omdanning av organisasjonsform. Sekretariatsordning berøres ikke av dette, da ordning er valgt av de respektive kommunestyre og fylkesting.

På bakgrunn av ordlyden i kommuneloven § 31-2, legges det til grunn at en omdanning til kommunalt oppgavefelleskap er tilstrekkelig (interkommunalt politiske råd er ikke aktuelt for et kontrollutvalgssekretariat). Det er selvfølgelig ikke noe i veien for å vurdere andre organisasjonsformer, dersom andre ses på som mer egnede. Sekretariatet nevner derfor alternative organisasjonsformer under, men tar som sagt utgangspunkt i KL § 31-2. Det har heller ikke framkommet noen signaler fra noen eiere om ønske om en annen type organisering.

Sekretariatsordning ble utredet i forbindelse med regionreformen og valg av sekretariat for Innlandet fylkeskommune (via et settesekretariat). Ingen av de alternative ordningene ble da valgt. Saksframlegget/utredningen legges ved til orientering da dette omhandler den siste saken som har vurdert sekretariatet.

Under beskrives kort ulike organisasjonsformer samt noen vurderinger omkring hva som egner seg for KSI, både i forhold til organisasjonsform og vurderinger omkring eget rettssubjekt eller ikke.

Fakta

Interkommunalt samarbeid

Kommuneloven omtaler interkommunalt samarbeid i den sjettede delen. Følgende står i kapittel 17, § 17-1 om interkommunalt samarbeid:

Kommuner og fylkeskommuner kan utføre felles oppgaver gjennom et interkommunalt samarbeid.

Et interkommunalt samarbeid skal foregå gjennom et interkommunalt politisk råd, kommunalt oppgavefellesskap, vertskommunesamarbeid, interkommunalt selskap, aksjeselskap eller samvirkeforetak, en forening eller på en annen måte som det er rettslig adgang til.

Om samarbeidet omfattes av reglene om offentlige anskaffelser vurderes ut fra reglene om offentlige anskaffelser.

Interkommunalt politisk råd omtales i § 18-1 i kommuneloven og er ikke aktuelt i denne sammenheng. Dette er råd som kan behandle saker på tvers av kommune- eller fylkesgrensene og det er kommunestyret eller fylkestinget selv som skal opprette slike råd.

Kommunalt oppgavefellesskap (KO)

Tidligere kommunelov inneholder i § 27 en enkel regulering av hvordan kommuner/fylkeskommuner kan samarbeide om å løse felles oppgaver. Samarbeidsformen var lite regulert i loven, og all regulering var samlet i en paragraf; *To eller flere kommuner eller fylkeskommuner kan opprettet et eget styre til løsning av felles oppgaver.* Dette ble som nevnt ikke videreført i ny kommunelov og departementet uttrykte i proposisjonen før ny kommunelov at «*det er behov for en enkel samarbeidsform for kommuner som ønsker å løse oppgaver i fellesskap*». Ny lov inneholder derfor rammer og regulering for en slik enkel samarbeidsform i form av KO. Overordnet vil KO være en mer regulert samarbeidsform enn § 27 samarbeid var, og dermed noe mer lik IKS-modellen.

Kommunalt oppgavefellesskap omtales i kommuneloven § 19-1:

To eller flere kommuner eller fylkeskommuner kan sammen opprette et kommunalt oppgavefellesskap for å løse felles oppgaver. Kommunestyrene og fylkestingene vedtar selv å opprette et oppgavefellesskap.

Et oppgavefellesskap kan ikke gis myndighet til å treffe enkeltvedtak. Oppgavefellesskapet kan likevel gis myndighet til å treffe denne typen vedtak om interne forhold i samarbeidet og til å forvalte tilskuddsordninger.

Oppgavefellesskapets navn skal inneholde ordene kommunalt oppgavefellesskap.

De øvrige kapitlene i denne loven gjelder på tilsvarende måte så langt de passer for oppgavefellesskap.

Det framkommer av KL § 19-3 at det øverste organet i et kommunalt oppgavefellesskap er representantskapet (mot styret i dagens § 27-samarbeid). Samtlige deltakere skal være representert med minst ett medlem hver. Videre sier § 19-4 at det skal inngås en skriftlig samarbeidsavtale mellom alle deltakerne i oppgavefellesskapet. Kommuneloven fastsetter også bestemmelser om budsjett, regnskap og årsberetning for KO.

Kommunale oppgavefellesskap kan organiseres som både eget rettssubjekt, eller som en del av en kommune/fylkeskommune.

Interkommunale selskap (IKS), Samvirkeforetak eller Aksjeselskap

Alternative organisasjonsformer innenfor gjeldende sekretariatsordning er interkommunalt selskap etter Lov om interkommunale selskaper (IKS) eller Samvirkeforetak etter Lov om samvirkeforetak eller Aksjeselskap.

IKS- formen egner seg godt for tjenester kommuner/fylkeskommuner utfører i egen regi, og kan benyttes til alle typer kommunale tjenester. I et IKS er det krav om at det skal være et styre i tillegg til et representantskap. Slik sett blir det flere ledd å forholde seg til, for et lite selskap som KSI kan dette gjøre driften mindre fleksibel og mer kostbar. Dette kan også gi utfordringer ved eierstyringen. IKS er alltid et

eget rettssubjekt og det ville kreve relativt mye arbeid å omorganisere KSI til et IKS. Antageligvis må da også kommunestyrene og fylkestinget endre ordning til IKS og gå inn på eiersiden til IKS-et som et selskap. Dette vurderes som mer komplisert og mindre hensiktsmessig enn å inngå en ny samarbeidsavtale tilsvarende avtale som finnes i dag.

Samfunnsbedriftene (tidligere KS) har utarbeidet en del veiledning og råd om omorganisering etter ny kommunelov. De har blant annet sett på om §27-samarbeid bør omdannes til IKS eller oppgavefelleskap, og også om de bør være egne rettssubjekt. De sier at kommunalt oppgavefelleskap er best egnet for mindre omfattende samarbeid, noe KSI må sies å være.

På bakgrunn av dette og KL § 31-2, utredes ikke IKS-modellen detaljert her da KSI per i dag er en veldig liten enhet. Det finnes mange sekretariat som er organisert som IKS i dag, men dette er store sekretariat med veldig mange deltagende kommuner. Dersom KSI senere skulle bli betydelig utvidet, vil IKS kunne være en mer egnet organisasjonsform. Dette bør man eventuelt ta stilling til senere.

Per i dag er det ingen kontrollutvalgssekretariat som er organisert som samvirke eller aksjeselskap. Samfunnsviterne vurderer heller ikke at det er naturlig for tidligere § 27-samarbeid å vurdere denne samarbeidsformen. Disse organisasjonsformene kommenteres dermed ikke ytterligere her, men sekretariatsleder synes det er viktig at styret kjenner til de alternative organisasjonsformene.

Vurderinger om valg av ny organisasjonsform og rettssubjekt

Sekretariatsleder har vært i dialog med Innlandet fylkeskommune og eierskapssekretariatet i forkant av at denne saken skrives. Det ble da opplyst om at andre § 27-samarbeid er i prosess med å endre organisasjonsform til kommunalt oppgavefelleskap. Sekretariatsleder vil fortsatt ha dialog med eierskapssekretariatet om dette og veien videre.

Valg av organisasjonsform må tilpasses virksomhetens formål. Et relevant spørsmål er om virksomheten skal oppnå økonomisk avkastning eller ivareta offentlige oppgaver eller hvor stort behovet for eierstyring er. KSI har tidligere gjort disse vurderingene, og vedtatt en modell som interkommunalt samarbeid § 27. Erfaringene siden opprettelsen er gode og organisasjonsformen støtter opp om KSIs mandat og funksjoner, samtidig som eierstyring har blitt ivaretatt. Endringene som følger av ny kommunelov, innebærer at kommunalt oppgavefelleskap er den organisasjonsformen som ligger nærmest interkommunalt samarbeid i den gamle loven.

Ved valg av ny organisasjonsform etter ny kommunelov, må det også gjøres en vurdering av hvorvidt KSI skal være eget rettssubjekt. KSI har siden opprettelsen i 2005 ikke vært det. Styrets myndighet følger av vedtatte vedtekter for KSI. At et oppgavefelleskap er et eget rettssubjekt, innebærer at det har partsevne og dermed kan få rettigheter og pådra seg plikter i henhold til rettsregler. Det vil si at oppgavefelleskapet kan forplikte seg overfor en tredjepart, og på selvstendig grunnlag gjøre krav gjeldende overfor en tredjepart. Oppgavefelleskapet vil da blant annet kunne ha arbeidsgiveransvar for ansatte. Det vill også fått stor betydning for innkjøp av utstyr, dataprogram, IKT-support mm.

I vurderingen av hvorvidt KSI skal være eget rettssubjekt eller ikke, bør man bygge på en ordning som gir trygghet og forutsigbarhet for KSI og de ansatte samt kontrollutvalgenes behov, og samtidig tilpasses fylkeskommunens og kommunenes behov for eierstyring.

Følgende forhold har betydning i vurdering av om KSI skal være eget rettssubjekt eller ikke:

- Arbeidsgiveransvar
  - ✓ De ansatte i KSI har i dag arbeidsavtaler med Innlandet fylkeskommune. KSI følger Innlandets retningslinjer og betingelser for ansatte, samt Innlandets lønnspolitikk. Styret har vært involvert ved ansettelse av sekretariatsleder.
  - ✓ KSI har kun 1,6 ansatte. Forankring og ansettelse i fylkeskommunen har vært avgjørende for å skape en trygg og solid arbeidsplass for ansatte, samt sørge for et godt

stillingsvern. Denne forankringen har vært et fortrinn ved rekruttering og for stabilitet for stillinger hos KSI.

- ✓ Arbeidsavtaler i fylkeskommunen viste i forbindelse med regionreformen å gi trygghet og forutsigbarhet for KSIs ansatte.
- Økonomi
  - ✓ KSI finansieres via en fordelingsnøkkel som er avtalt mellom deltakerne. Per i dag betaler Innlandet fylkeskommune 70% og de tre kommunene hhv 10 % hver. Det betales kun for faktisk forbruk, og KSI skal ikke oppnå noe bestemt økonomisk resultat.
  - ✓ Fordelingsnøkkel og samarbeidsavtale/vedtekter må inngås på nytt i forbindelse med omorganiseringen/omdanningen.
- Anskaffelser og IKT
  - ✓ KSI veldig liten i forhold til fylkeskommunen. Det har derfor vært en stor fordel at virksomheten har benyttet seg av Innlandets kompetanse innen anskaffelser og IKT, og kan benytte inngåtte rammeavtaler hos fylkeskommunen.
  - ✓ Det er også avtale om egne arkivdeler i fylkeskommunes sak- og arkivsystem.

Anbefalinger

Sekretariatsleder vurderer at kommunalt oppgavefelleskap er en hensiktsmessig organisasjonsform for Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet (KSI). Denne organisasjonsformen er relativt lik tidligere organisasjonsform etter gammel kommunelov om §27-samarbeid. KSI er en liten organisasjon med kun 1,6 stillinger. Tilknytningen til fylkeskommunen er avgjørende. For å sikre fremtidig trygghet for de ansatte i KSI også ved evt. ny endring av fylkeskommuner, er det en fordel at ansatte hos KSI fortsatt har arbeidsavtaler i fylkeskommunen. Dette kan best sikres ved at KSI ikke er et eget rettssubjekt. Et argument for å være et eget rettssubjekt kan være at sekretariatet da framstår som mer uavhengig av fylkeskommunen. Det har for øvrig aldri vært tilfeller der fylkeskommunen har overstyrt sekretariatet og det er en omforent forståelse av hverandres roller.

Med dette som bakgrunn, anbefaler sekretariatsleder en prosess for en **omdanning** hvor eksisterende drift og organisering tilpasses organisasjonsformen kommunalt oppgavefelleskap, i motsetning til en **omorganisering** til annen mulig organisasjonsform. Styret vil bli erstattet av et representantskap ved nest valgperiode.

Videre anbefales det at styret gir sekretariatsleder i oppdrag å utarbeide forslag til ny samarbeidsavtale for et kommunalt oppgavefelleskap for KSI til det første styremøtet i 2022. Denne må deretter sendes de respektive kommunestyre og fylkesting og vedtas der, sammen med vedtak om organisasjonsform. Det bør da lages et saksframlegg som kan legges fram for kommunestyrene og fylkestinget. Når denne er vedtatt av alle som er med i samarbeidet, er det klart for at det velges et representantskap ved neste valg i stedet for et styre. Sekretariatsleder vil ha dialog med fylkesadvokaten i denne utarbeidelsen, da det er en del juridiske ting som må sikres at er på plass.

Sekretariatsleder har som nevnt over forholdt seg til at overgangsreglene legger opp til en omdanning til KO. Andre former er dermed ikke utfyllende beskrevet i saken. Dersom styret ikke synes de ulike organisasjonsformene er godt nok beskrevet i saken, kan det bes om ytterligere utredning i tillegg til forslag til nye vedtekter til det første møtet i 2022.

Valg av sekretariatordning og sekretariat for kontrollutvalget i Innlandet fylkeskommune

Settesekretariatets forslag til vedtak

Kontrollutvalget gir følgende innstilling til fellesnemnda:

1. Fellesnemnda vedtar fortsatt deltakelse i § 27-samarbeid som sekretariattjeneste for kontrollutvalget i Innlandet fylkeskommune. Samarbeidet er ikke eget rettssubjekt og de ansatte har et ansettelsesforhold i Innlandet fylkeskommune.
2. Fellesnemnda velger Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet som sekretariat for kontrollutvalget i Innlandet fylkeskommune.
3. Dagens ansatte i Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet overføres til Innlandet fylkeskommunen iht. Arbeidsmiljølovens regler om virksomhetsoverdragelse og vedtatt omstillingsdokument.

Saksredegjørelse

Grunnlag

Reglement for fellesnemnda ble vedtatt i januar 2018. Der framgår det bl.a. at

Fellesnemndas fullmakter innebærer at nemnda:

Ansetter fylkesrådmann og revisor i det nye fylket eller kan inngå avtale med ny revisor, videreføre deltagelsen i interkommunalt samarbeid om revisjon eller videreføre avtale med annen revisor. Tilsvarende gjelder for kontrollutvalgssekretariatet. Slike vedtak skal skje med bakgrunn i innstilling fra kontrollutvalgene.

Reglementet for fellesnemnda gir altså fellesnemnda fullmakt til å vedta både hvilken sekretariatsordning som ønskes og hvem som skal være sekretariat for kontrollutvalget i Innlandet fylkeskommune. Det er kontrollutvalgene i de to nåværende fylkeskommunene som skal innstille både om ordning og valg av sekretariat.

Fullmakten som er gitt fellesnemnda er i henhold til Inndelingsloven § 26. Der beskrives hvilke oppgaver fellesnemnda skal utføre i perioden fram mot dato for sammenslåing. Det står blant annet at fellesnemnda kan få fullmakt til å tilsette folk i den nye enheten, noe som også omfatter valg av revisjonsordning, valg av revisor for den nye enheten og sekretariatsordning for kontrollutvalget.

Tidligere vedtak i kontrollutvalgene.

Kontrollutvalgene i Oppland fylkeskommunen og Hedmark fylkeskommune behandlet på hvert sitt møte hhv. 7.9.2018 og 2.10.2018 en sak kalt "Rollen til kontrollutvalgene i Oppland og Hedmark fylkeskommune ved sammenslåing". Saken var i utgangspunktet lagt fram for å vurdere prosessen videre mht. valg av bl.a. kontrollutvalgssekretariat for Innlandet fylkeskommune. De to kontrollutvalgene fattet imidlertid allerede da likelydende innstilling til fellesnemnda. Følgende gjengis fra saksprotokollen i kontrollutvalget i Oppland fylkeskommune:

Protokoll

Sekretariatet orienterte kort om ulike tema kontrollutvalget bør ta stilling til i forbindelse med regionreformen og dilemmaer rundt dette. Kontrollutvalget diskuterte veien videre. Sekretariatet fratrådte møtet under den delen av møtet som behandlet sekretariatsordning. Det var heller ikke fremmet forslag til vedtak fra sekretariatet. Kontrollutvalget mente delen om valg av sekretariat er godt nok opplyst og at de ville fatte vedtak om innstilling til fellesnemnda i dagens møte.

Votering

Kontrollutvalget fattet følgende enstemmige

Vedtak

- 1. Kontrollutvalget avventer vedtak omkring valg av revisor. Utvalget ber sekretariatet om å legge fram en oversikt over hvordan andre fylker har valgt revisor, fordelt på regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon i neste møte.*
- 2. Kontrollutvalget fattet følgende innstilling ovenfor fellesnemnda til Innlandet fylke når det gjelder valg av sekretariat:*

INNSTILLING

Fellesnemnda vedtar å videreføre Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet som sekretariat for kontrollutvalget i Innlandet fylkeskommune.

Ettersom saksutredningene høsten 2018 kun var laget som grunnlag for å vurdere prosessen videre, er det nødvendig med en ny saksutredning for å gi fellesnemnda mer utfyllende informasjon. Denne nye saksutredningen er laget av settesekretariatet og legges fram for de to kontrollutvalgene før saken sendes fellesnemnda til behandling. Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet er part i saken og er derfor etter forvaltningsloven § 6, 1. ledd bokstav a ikke habil til å gjennomføre en saksutredning i saken. Det er derfor benyttet et settesekretariat i utarbeidelsen av denne saksframstillingen. Akershus og Østfold

kontrollutvalgssekretariat har utarbeidet felles saksframlegg og innstilling på oppdrag fra kontrollutvalgene i Hedmark og Oppland fylkeskommuner.

Fakta og saksutredning

Fylkestinget skal ifølge forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner §20, sørge for at kontrollutvalget har sekretariatsbistand som til enhver tid tilfredsstillende utvalgets behov. Sekretariatet skal være uavhengig av fylkeskommunens administrasjon og underlagt kontrollutvalgets instruksjonsmyndighet.

Det finnes i praksis tre ulike måter å organisere et kontrollutvalgssekretariat og tilfredsstillende kravet til et uavhengig sekretariat – i alle løsningene er sekretariatet underlagt kontrollutvalgets myndighet:

1. Ansatt sekretariat direkte underlagt kontrollutvalget.
2. Interkommunalt samarbeid om sekretariat for kontrollutvalget;
  - a. Interkommunalt samarbeid kan organiseres etter kommuneloven § 27 eller § 28, enten som eget rettssubjekt eller ikke. Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet er ikke et eget rettssubjekt og de ansatte har et ansettelsesforhold i Oppland fylkeskommune.
  - b. Interkommunalt selskap eller aksjeselskap opprettet iht. aktuelt lovverk og eid av flere kommuner og/eller fylkeskommuner.
3. Kjøp av sekretariattjenesten i markedet.

Oversikt over organisering av kontrollutvalgssekretariat:

Til orientering vises en oversikt over de ulike løsningene for kontrollutvalgssekretariat i fylkeskommunene. Vedtatt ordning for de nye fylkeskommunene er tatt med der vi er kjent med at dette er vedtatt. Dessuten vises en oversikt over de ulike løsningene på kontrollutvalgssekretariat som p.t. finnes for kommunene i Hedmark og Oppland.

Fylkeskommunene:	Organisering av kontrollutvalgssekretariatet:
Hedmark og Oppland	§ 27 samarbeid sammen med tre kommuner. (§ 27 samarbeidet er ikke eget rettssubjekt og de ansatte er ansatt i Oppland fylkeskommune).
Viken (i dag har Østfold og Akershus et § 27 samarbeid om sekretariatfunksjonen, der de ansatte er ansatt enten i Østfold eller Akershus fylkeskommune. I Buskerud er det også et § 27 samarbeid der de ansatte er ansatt i Buskerud fylkeskommune)	Nye Viken fylkeskommune har vedtatt å ha ansatt sekretariat direkte underlagt kontrollutvalget i fylkeskommune.
Vestfold og Telemark (Vestfold og Telemark er i dag deltaker i hvert sitt IKS)	IKS sammen med Agder; Fellesnemnda vedtok 26.3.2019 at styret i Vestfold Interkommunale kontrollutvalgs-sekretariat gis fullmakt til å fortsette arbeidet med å etablere Vestfold, Telemark og Agder kontrollutvalgs-sekretariat IKS fra 1.1.2020
Agder (i dag er både Aust- og Vest-Agder deltaker i et IKS)	Se ovenfor
Rogaland	Ansatt sekretariat direkte underlagt kontrollutvalget i fylkeskommunen.
Vestland (i dag har både Hordaland og Sogn og fjordane sekretariat med egne ansatte)	Ansatt sekretariat direkte underlagt kontrollutvalget i fylkeskommunen (sekretariatfunksjonen skal selge sekretariattjenester til flere kommuner, slik det gjøres i Hordaland i dag).
Møre og Romsdal	Ansatt sekretariat direkte underlagt kontrollutvalget i fylkeskommunen.
Trøndelag	IKS sammen med 36 kommuner i Trøndelag.

Nordland	Ansatt sekretariat direkte underlagt kontrollutvalget i fylkeskommunen.
Troms	IKS sammen med 22 kommuner
Finnmark	§ 27 samarbeid.

Kommunene i Hedmark og Oppland:	Organisering av kontrollutvalgssekretariatet:
Nord-Østerdal	5 kommuner er deltakere i et IKS, mens 1 kjøper i markedet.
Sør-Østerdal	§ 27 samarbeid.
Glåmdalen	IKS samarbeid.
Hedmarken	Kjøper tjenesten i markedet. Samme leverandør som Toten/Gjøvik, Land og Hadeland.
Nord-Gudbrandsdal	§ 27 samarbeid.
Midt-Gudbrandsdal	Kjøper tjenesten i markedet.
Sør-Gudbrandsdal	§ 27 samarbeid sammen Oppland og Hedmark fylkeskommuner.
Valdres	Kjøper tjenesten i markedet.
Toten/Gjøvik, Land og Hadeland	Kjøper tjenesten i markedet. Samme leverandør som Hedmarken.

Hva kreves av et kontrollutvalgssekretariat:

Kommuneloven gir bare en generell beskrivelse av oppgavene til kontrollutvalgets sekretariat; Det skal påse at sakene som blir lagt fram for kontrollutvalget er forsvarlig utredet og at utvalgets vedtak blir iverksatt (jf. forskrift om kontrollutvalg § 20). Sekretariatets oppgaver er imidlertid utdypet i Kontrollutvalgsboken (utgitt av Kommunal og moderniseringsdepartementet i 2015) og i en veileder som er gitt ut av Norges kommunerevisorforbund. I veilederen defineres fem hovedoppgaver og knyttes til sekretariatets fem ulike roller (utgitt i 2018 og publisert på www.nkrf.no):

1. Administrator. Sekretariatets rolle som administrator omfatter praktisk arbeid i forbindelse med utvalgets møteavvikling; Innkalling, protokollføring, bestilling av møterom, oversendelse av saker til fylkestinget osv.
2. Saksbehandler. Som saksbehandler gjør sekretariatet selvstendige vurderinger av saker som blir lagt fram for behandling. For eksempel om revisors rapporter svarer på kontrollutvalgets bestillinger, om de holder tilstrekkelig kvalitet og hvilke råd kontrollutvalget bør gi fylkestinget.
3. Utreder. Som utreder står sekretariatet for selvstendige utredninger, eksempelvis risiko- og vesentlighetsanalyser som ligger til grunn for plan for forvaltningsrevisjon, som er grunnlaget for en vesentlig del kontrollutvalgets aktivitet. Sekretariatet kan også gjøre andre utredninger etter instruks fra kontrollutvalget.
4. Rådgiver. Sekretariatet kan gi råd om praktisering av lov- og regelverk, for eksempel om habilitet, møteoffentlighet eller dokumentoffentlighet. Som rådgiver står sekretariatet også for opplæring av kontrollutvalget.
5. Koordinator. Rollen omfatter planlegging av kontroll- og tilsynsarbeidet og koordinering overfor revisjon og rådmann. I tillegg bidrar sekretariatet i samordningen av statlige og kommunalt kontroll- og tilsynsarbeid.

Forum for kontroll og tilsyn legger i sin veileder (utgitt i 2018 og publisert på www.fkt.no) vekt på at sekretariatet bør ha:

- Medarbeidere med formalkompetanse på masternivå og relevant realkompetanse. Dette for å ivareta kontrollutvalgets behov for saksutredning og rådgivning. Sekretariatet bør tilstrebe bredde i kompetansen.
- Tilstrekkelig kapasitet.

Utover dette er det et lovkrav at sekretariatet er uavhengig av fylkeskommunens administrasjon og revisor – jf. forskrift om kontrollutvalg § 20 tredje ledd, tredje punktum.

Dagens ordning - interkommunalt § 27 samarbeid Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet (KSI):

Oppland fylkeskommune og Hedmark fylkeskommune har i dag felles kontrollutvalgssekretariat; Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet (KSI). Dette er et interkommunalt samarbeid etter kommunelovens § 27 sammen med kommunene Gausdal, Øyer og Lillehammer. Oppland fylkeskommune er vertskommune. Samarbeidet er ikke et eget rettssubjekt og de 2 ansatte i sekretariatet har derfor et ansettelsesforhold i Oppland fylkeskommune. Samarbeidet har et styre, som har ansvar for utarbeidelse av budsjettforslag for samarbeidet.

Samarbeidet har eksistert siden 1.1.2005 etter at ny forskrift for kontrollutvalg av 2004 bestemte at alle kommuner og fylkeskommuner skulle ha et uavhengig kontrollutvalgssekretariat.

Det informeres om at dagens § 27 samarbeid i den nye kommuneloven skal erstattes av begrepet kommunalt oppgavefelleskap. Endring må skje innen 4 år etter at ny kommunelov trer i kraft. På grunn av denne endringen, og på grunn av endring fra 5 til 4 deltakere i samarbeidet, vil det bli laget nye vedtekter og samarbeidsavtale for sekretariatordningen. Overgangen til kommunalt oppgavefelleskap krever ikke store endringer for øvrig, men det vil bl.a. kreve eget representantskap i tillegg til et styre.

Ifølge vedtekter for Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet har sekretariatet "*som formål å bistå kontrollutvalgene og sørge for sekretærbistand i hht Forskrift om kontrollutvalg av 15. juni 2004 til de respektive kontrollutvalgene*". I samarbeidsavtalen mellom dagens 5 deltakere er det vedtatt en fordelingsnøkkel for utgiftene til sekretariatet. KSI betaler husleie til Oppland fylkeskommune.

Årsregnskapet i KSI for 2018 viste total omsetning i sekretariatet på kr. 2 193 951,-, noe som iht. fordelingsnøkkel ble fordelt med 35 % på hver av fylkeskommunene og 10 % på hver av kommunene. Budsjettet i 2018 var på kr. 2 400 000,-, en ramme som skal dekke to hele stillinger og all virksomhet knyttet til sekretariatets virksomhet. Sekretariatet drives etter selvkost og besparelser i forhold til budsjett er hvert år tilbakeført deltakerne.

Det er to hele stillinger knyttet til sekretariatet:

- Sekretariatsleder Øivind Nyhus; 63 år, utdannet bankøkonom og intern revisor, med lang erfaring som kommunerevisor, forvaltningsrevisor og kontrollutvalgssekretær.
- Rådgiver Kari Louise Hovland; 47 år, utdannet på masternivå, med erfaring fra forskning, videregående opplæring i fylkeskommunen og som kontrollutvalgssekretær.

De ansatte har ansettelsesforhold i Oppland fylkeskommune og arbeidsgiveransvaret tilligger fylkeskommunen. De ansatte er derfor omfattet av de samme rettighetene og bestemmelsene som gjelder alle berørte ansatte ved etableringen av Innlandet fylkeskommune. Det vises i denne forbindelse bl.a. til omstillingsdokumentet som ble vedtatt i fellesnemnda den 25.4.2018.

2 ansatte er et viktig bidrag i å sikre tilstrekkelig kapasitet og kvalitet, slik det beskrives i ovennevnte veiledere for kontrollutvalgssekretariat. 2 ansatte gir mindre sårbarhet og mulighet for intern kvalitetssikring av arbeidet.

Kontrollutvalgene har uttrykt at de er meget godt fornøyd med dagens kontrollutvalgssekretariat og ser det som viktig å beholde dette sekretariatets kompetanse inn i den nye fylkeskommunen – med de mange endringene og utfordringene knyttet til kontroll og tilsyn som det medfører. Eventuell endring av organisering av sekretariatordningen for kontrollutvalg kan skje uavhengig av tidspunkt for sammenslåing av dagens fylkeskommuner. Dagens samarbeidsavtale krever ett års oppsigelsestid.

Det nye fylkestinget vil få seg forelagt forslag til ny samarbeidsavtale og vedtekter når dagens ordning skal tilpasses reglene i ny kommunelov om kommunalt oppgavefelleskap.

Alternative ordninger:

Til informasjon lages en kort beskrivelse av alternative måter å organisere et kontrollutvalgs-sekretariat. Både nåværende og ny kommunelov legger opp til at kommunene/fylkeskommunene kan organisere sekretariatet for kontrollutvalget på tre måter, jf. oppstilling ovenfor:

- Ansatt sekretariat direkte underlagt kontrollutvalget.
- Interkommunalt samarbeid om sekretariat for kontrollutvalget. Nedenfor vises alternativene der samarbeidet er eget rettssubjekt eller organisert som et IKS.
- Kjøp av sekretariatstjenesten i markedet.

Interkommunale samarbeid kan være organisert etter kommuneloven, slik dagens ordning er, eller være selskapsdannelse etter annet lovverk.

Settesekretariatet påpeker at utgifter for de enkelte alternativene ikke er vurdert. Dette er ikke mulig på nåværende tidspunkt ettersom denne oversikten kun er en beskrivelse og ingen konkrete alternativ. Det er for øvrig settesekretariatets oppfatning at tjenestekvaliteten bør være av større betydning enn en vurdering av pris.

Ansatt sekretariat direkte underlagt kontrollutvalget i fylkeskommunen:

Dette er en organisering med egne ansatte i et kontrollutvalgsssekretariat i fylkeskommunens organisasjon, men direkte underlagt kontrollutvalget. Det er ikke stor forskjell i forhold til dagens ordning i de to fylkeskommunene. Ettersom dagens § 27 samarbeid ikke er et eget rettssubjekt har de to ansatte et ansettelsesforhold til en av deltakerne i samarbeidet. Forskjellen er at også 3 kommuner er deltakere i dagens samarbeid.

Flere av fylkeskommunene har i dag ansatt sekretariat som er direkte underlagt kontrollutvalget i fylkeskommunen – jf. tabellen ovenfor. Det er oftest kun én ansatt. Unntaket er særlig Hordaland fylkeskommune, som har fem ansatte og som selger tjenester til flere kommuner i fylket. Når det gjelder kommunene har de store kommunene Oslo, Bergen og Trondheim ansatt sekretariat direkte underlagt kontrollutvalget i kommunen.

I slike ordninger er det viktig å synliggjøre rammer som viser at sekretariatet er uavhengig overfor fylkeskommunens administrasjon. Kontrollutvalgsssekretariatet skal være direkte underlagt kontrollutvalget.

Ansatt sekretariat som er direkte underlagt kontrollutvalget i fylkeskommunen kan opparbeide seg mye kunnskap om den aktuelle fylkeskommunen. Forutsetningen er at man har god kontinuitet i staben. Et eget sekretariat kan i forhold til andre ordninger sannsynligvis ha en tettere nærhet til både kontrollutvalg og politisk ledelse.

Økonomisk kan ordningen komme noe bedre ut enn andre ordninger fordi man bl.a. kan benytte fylkeskommunens kontor, datautstyr og arkivsystem. Dette er imidlertid noe også dagens ordning nyter godt av. En ordning med ansatt sekretariat som er direkte underlagt kontrollutvalget vil ikke ha utgifter til styre og representantskap.

En slik ordning vil sjelden kunne etablere noe stort fagmiljø. Det består ofte av kun én ansatt og dette kan medføre begrensning i kompetansebredden og risiko for mindre faglig tyngde. Ordningen gir sårbarhet for utskifting av medarbeidere og utforutsett fravær. Unntaket synes å være løsningen i Vestland fylkeskommune.

Dagens § 27 samarbeid kan når som helst endres til en ordning med ansatt sekretariat direkte underlagt kontrollutvalget i fylkeskommunen, uavhengig av tidspunkt for sammenslåing av fylkeskommunene. Det må imidlertid tas hensyn til at det i dag er flere kommuner med i samarbeidet og at det er ett års oppsigelsestid.

Interkommunalt samarbeid opprettet etter kommuneloven som er eget rettssubjekt:

Forskjellen fra dagens ordning vil særlig være at de ansatte i et samarbeid som er eget rettssubjekt vil være ansatt i samarbeidet istedenfor fylkeskommunen. Samarbeidet kan som eget rettssubjekt forplikte seg overfor tredjepart.

Interkommunalt samarbeid organisert i et IKS (interkommunalt selskap)

De fleste sekretariatene i Norge er organisert som interkommunale samarbeid, de aller fleste som IKS. Tabellene ovenfor viser de ulike løsningene som finnes i Hedmark og Oppland, der vi også finner flere § 27-samarbeid, slik som Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet.

Ser vi landet totalt har mange samarbeid én eller to ansatte, men enkelte er større. De siste årene har det blitt flere større sekretariattjenestegjennom fusjoner, en tendens som har blitt sterkere med kommune- og regionreformen. Det er imidlertid ingen kommunesammenslåinger i Hedmark og Oppland og derved heller ingen sammenslåinger av sekretariattjenestegjennomføringer.

Fordelen med denne organiseringen er at sekretariatets medarbeidere ofte får erfaring fra arbeid i flere kontrollutvalg. Det tilfører sekretariatet kunnskap som kommer alle eier-/deltakerkommuner til gode. Større interkommunale samarbeid gir rom for flere ansatte, noe som medfører god kapasitet og gir muligheter for en fleksibel disponering av personalressursene.

Interkommunale samarbeid kan i noen tilfeller oppfattes som mer frikoblet av eier-/deltakerkommunene. Den lovpålagte uavhengigheten i forhold til administrasjonen kan bli synlig ivaretatt. Det er et spørsmål om fylkeskommunenes/kommunenes utøvelse av eierrollen, som ikke angår kvaliteten på tjenesteleveransen.

Dagens § 27 samarbeid kan når som helst forsøkes utvidet (innenfor dagens ordning eller f.eks. til et IKS), uavhengig av tidspunkt for sammenslåing av fylkeskommunene. Det må imidlertid tas hensyn til de øvrige deltakerne i dagens ordning, de ansattes ansettelsesforhold og at det er ett års oppsigelsestid.

Kjøpe sekretariattjenesten i markedet:

Sekretariattjenesten kan kjøpes i markedet etter en anbuds konkurranse. En slik konkurranse gjentas som regel hvert fjerde år. Kvaliteten på tjenesteleveransen vil avhenge av kvaliteten på utlysningen og på tilbyderne. Settesekretariatet er usikker på hvor stort markedet er og derved antall tilbydere og derved også hvor godt markedsmekanismen fungerer.

Dersom tjenesten leveres av et større fagmiljø vil hensynet til kompetansebredde være ivaretatt. Da må det også antas at kapasiteten er tilstrekkelig, dersom det blir behov for periodevis økning i leveransekapasiteten.

Noen av de store konsultantselskapene leverer sekretariattjenester i enkelte kommuner. Det er likevel ikke utbredt, fordi selskapene da er forhindret fra å levere konsulenttenester til administrasjonen, noe som er tjenester som har betydelig høyere inntektspotensial.

Kjøp av sekretariattjenester i markedet vil med god kravspesifikasjon og en god leverandør oppfylle kravene til sekretariat med henblikk på kapasitet og kompetanse. Ordningen vil dessuten ivareta kravet til sekretariatets uavhengighet. Settesekretariatet mener likevel at det er en vesentlig ulempe at kontinuiteten i sekretariatet går tapt ved skifte av leverandør, noe som er en risiko når nytt tilbud legges ut. I tillegg må det tas hensyn til transaksjonskostnader – det er tids- og kompetansekrevene både å gjennomføre tilbud og følge opp avtaler. Dette teller i ordningens disfavør.

Fylkeskommunen kan når som helst legge ned dagens ordning og kjøpe tjenesten i markedet, uavhengig av tidspunkt for sammenslåing av fylkeskommunene. Det må imidlertid tas hensyn til at det i dag er flere kommuner med i samarbeidet, de ansattes ansettelsesforhold og at det er ett års oppsigelsestid.

Vurdering

Innlandet fylkeskommune ved fellesnemnda skal ta stilling til om den skal videreføre dagens sekretariatordning via deltakelse i § 27-samarbeidet Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet, eller velge andre løsninger, som er omtalt ovenfor.

Innlandet fylkeskommune blir en stor organisasjon. Kontrollvirksomheten i fylkeskommunen har en viktig oppgave med å påse at felleskapets verdier blir forvaltet og brukt som forutsatt. Kontrollorganene er den ressursen fylkeskommunens politiske ledelse har til disposisjon i arbeidet med å påse og sikre at de midlene fylkeskommunen har til rådighet blir forvaltet på en forsvarlig og god måte. Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet er i denne sammenheng det utøvende sekretariatet for politisk nivå.

Fylkestingene i Hedmark og Oppland har bidratt til etablering av et sterkt kontroll- og tilsynsorgan (kontrollutvalg, sekretariat og revisjon). Dette har gjort det mulig å føre en god kontroll med fylkeskommunenes forvaltning på vegne av fylkestingene. Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet har i alle år vært oppfattet å være et godt kontrollutvalgssekretariat for fylkeskommunene. Det oppfattes som samarbeidet mellom de to fylkene og de tre kommunene om felles sekretariatordning har fungert godt.

Den kunnskapen og kompetansen som dagens sekretariat besitter om de to fylkeskommunenes arbeid og organisasjoner vil være svært verdifull ved fylkessammenslåingen. Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet besitter betydelig kompetanse og erfaring om fylkeskommunal forvaltning. Et sterkt og aktivt kontrollutvalg i Innlandet fylkeskommune, krever også et solid sekretariat.

En fylkeskommune er en folkestyrt virksomhet som forvalter felleskapets midler. For å sikre en forsvarlig og god bruk av de midlene en fylkeskommune har til rådighet, bør kontroll- og tilsynsmyndigheten ha tilstrekkelige ressurser til å gjennomføre nødvendig kontroll og tilsyn med forvaltningen. Et kontrollutvalg med tilstrekkelige økonomiske rammer gis dessuten mulighet til å være et aktivt utvalg. Det har mulighet til å få bestilt kontroller på vesentlige virksomhetsområder og områder hvor det er vurdert å være risiko. Et slikt kontrollutvalg vil ha mulighet til et sterkere engasjement, være mer synlig i sin rolle og kan gjøre nødvendige bestillinger på områder hvor det er påkrevet. Dette krever at det er betydelige ressurser også i sekretariatet. I en så stor omstilling som etableringen av Innlandet fylkeskommune, er det viktig at det stilles nok ressurser til rådighet til kontroll- og tilsyn. Inntil videre synes det naturlig at de økonomiske ressursene som nå er stilt til disposisjon fra Hedmark og Oppland fylkeskommuner til kontrollutvalgets sekretariat bør videreføres i Innlandet fylkeskommune.

Når det blir avklart hvor omfattende tjenester den nye fylkeskommunen skal yte, kan det eventuelt gjøres tilpasninger og bevilgningene til sekretariatet tilpasses det endelige omfanget av oppgaver fylkeskommunen skal ha ansvaret for.

Konklusjon

Settesekretariatet mener fellesnemnda spesielt bør være opptatt av at kontrollutvalgene velges hvert fjerde år og at det er sekretariatet som sørger for kontinuitet i kontrollutvalgets arbeid. Da bør det vektlegges at man bør videreføre den kompetanse som dagens sekretariatordning har opparbeidet seg om de to fylkeskommunene som nå etablerer Innlandet fylkeskommune. Denne kompetansen er det viktig å ivareta i en fase der resten av fylkeskommunens aktiviteter er under endring.

Det har ikke kommet fram ønske om endringer i sekretariatordning tidligere og begge utvalgene har uttrykt at de er meget godt fornøyd med dagens sekretariat. Selv om man nå velger en videreføring av dagens ordning og sekretariat, kan det eventuelt når som helst vurderes andre løsninger senere. Det kan skje tilpasninger bl.a. i forbindelse med eventuelle nye oppgaver til fylkeskommunen, ved naturlig

avgang i sekretariat etc. I første omgang vil det måtte gjøres tilpasninger når dagens § 27-samarbeid skal omgjøres til et kommunalt oppgavefellesskap.

Kontrollutvalgene har tidligere vedtatt å innstille på å videreføre dagens sekretariatordning og velge Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet som sekretariat for Innlandet fylkeskommune- jf. ovennevnte vedtak fra høsten 2018. Dette har settesekretariatets lagt til grunn i sin saksframstilling.

Settesekretariatet har laget en felles saksframstilling som omfatter både valg av sekretariatordningen og valg av sekretariat. Det legges fram lik saksframstilling og forslag til vedtak i de to kontrollutvalgene.

Settesekretariat foreslår at kontrollutvalgene innstiller på at fellesnemnda vedtar å videreføre dagens sekretariatordning som deltaker i § 27 samarbeid, at Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet velges som sekretariat for kontrollutvalget i Innlandet fylkeskommune og at de ansatte overføres til Innlandet fylkeskommune iht. Arbeidsmiljølovens regler for virksomhetsoverdragelse.

Sarpsborg, 9. mai 2019

Hans-Olaf Lunder
Sekretariatsleder

VEDLEGG 1b

Arkivsak-dok. 2020/698
Saksbehandler Kari Louise Hovland

Saksgang
Styret i Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet

Møtedato
28.9.2021

SAKSPROTOKOLL

SAKNR: 8/2021

PROSESS OMDANNING AV KONTROLLUVALGSSEKRETARIATET INNLANDET ETTER NY KOMMUNELOV

Sekretariatsleders forslag til vedtak:

7. Styret vedtar at Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet (KSI) skal omdannes til et kommunalt oppgavefelleskap (KO) etter kommunelovens kapittel 19, og at KSI fortsatt ikke skal være et eget rettssubjekt.
8. Styret ber sekretariatsleder om å legge fram forslag til ny samarbeidsavtale (jf. kommuneloven § 19-4) på det første styremøtet i 2022. I saken skal det også utredes alternative fordelingsnøkler. Samarbeidsavtalen og vedtak om omdanning til KO må i neste omgang behandles av de respektive kommunestyre og fylkesting.
9. Målet er at KSI er omdannet til et kommunalt oppgavefelleskap innen utgangen av innværende valgperiode slik overgangsreglene i kommunelovens § 31-2 legger opp til.

Møtebehandling:

Sekretariatet orienterte om saken og åpnet for spørsmål.

Styret fattet følgende enstemmige

VEDTAK:

1. Styret vedtar at Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet (KSI) skal omdannes til et kommunalt oppgavefelleskap (KO) etter kommunelovens kapittel 19, og at KSI fortsatt ikke skal være et eget rettssubjekt.
2. Styret ber sekretariatsleder om å legge fram forslag til ny samarbeidsavtale (jf. kommuneloven § 19-4) på det første styremøtet i 2022. I saken skal det også utredes alternative fordelingsnøkler. Samarbeidsavtalen og vedtak om omdanning til KO må i neste omgang behandles av de respektive kommunestyre og fylkesting.
3. Målet er at KSI er omdannet til et kommunalt oppgavefelleskap innen utgangen av innværende valgperiode slik overgangsreglene i kommunelovens § 31-2 legger opp til.

VEDLEGG 2

Vedlegg til sak om omorganisering av Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet (KSI) – utredning om valg av fordelingsnøkkel

Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet (KSI) ble etablert i 2005. Det ble da bestemt at de to fylkeskommunene Hedmark og Oppland skulle betale 35 % hver, mens de tre kommunene skulle betale 30 % til sammen, dvs. 10 % per kommune. Etter sammenslåingen av de to fylkeskommunene, overtok Innlandet fylkeskommune 70 % av utgiftene. Sekretariatet har rapportert jevnlig til styret om hvordan ressursene har fordelt seg på de ulike kontrollutvalgene. Over tid har man sett en noe skjevfordeling, selv om over flere år jevner dette seg noe ut. Tabellen under viser hvor stor andel sekretariatet har brukt i snitt de siste 5 årene på de ulike kontrollutvalgene (merk at tallene er rundet av):

Kommune/ fylkeskommune	Ressurs bruk 2021	Ressurs -bruk 2020	Ressurs -bruk 2019	Ressurs -bruk 2018	Ressurs -bruk 2017	Snitt
Innlandet fylkeskommune	56,9%	57,3%	63,3%	55,5%	57,1%	58 %
Hedmark fylkeskommune		-	32,3 %	27,2 %	27,7 %	
Oppland fylkeskommune		-	31,0 %	28,3 %	29,4 %	
Lillehammer kommune	18,2%	15,4%	13,8%	19,5%	18,3%	17 %
Gausdal kommune	11,2%	13,3%	12,4 %	12,9%	11,6%	12,3 %
Øyer kommune	13,6%	14%	10,6 %	12,1 %	12,9%	12,6 %

Fram til 1.1.2020 var det to ansatte i sekretariatet i fulle stillinger. De siste to årene har det bare vært en ansatt i sekretariatet, og antall hjemler har vært redusert til 1,6 grunnet regionreformen. Fra og med 1.9.2022 er de 1,6 stillingene besatt. Dette gjør at det kan være noe utfordrende å sammenligne tall og prosentandeler. Antall timer til fordeling påvirkes veldig av antall ansatte i en såpass liten organisasjon.

Sekretariatet har vurdert flere måter man kan fordele kostnader på, og har innhentet eksempler fra andre sekretariat. Sekretariatene som nevnes under, er bare et utvalg som til sammen viser de ulike måtene man kan fordele utgifter på.

Konsek Øst IKS (tidligere Glåmdalen)

Netto utgifter fra og med etableringsdato fordeles mellom de deltakende kommuner etter følgende fordelingsnøkkel:

- 40 % (felleskostnader) fordeles etter innbyggertallet i kommunene per 1. januar foregående år.
- 60 % fordeles etter registrert tidsforbruk på den enkelte kommunes kontrollutvalg i regnskapsåret.

Dvs. at 60 % i utgangspunkt fordeles likt mellom de enkelte kommunene og så foretas det en vurdering på tidsforbruket året før når det sendes ut faktura for 1. halvår i nytt år. Har f.eks. Elverum kommune hatt 9 kontrollutvalgsmøter ett år og Stor-Elvdal 4 møter, vil Elverum få en tilleggsregning og Stor-Elvdal få penger refundert (normalt går vi ut fra 6-7 møter pr. år i hvert utvalg).

Sekretariatet i Nord-Gudbrandsdal:

Utgifter fordeles 50% fast og 50% etter folketall. Et eksempel:

NETTO DRIFTSUTGIFTER TIL FORDELING:	826 400
	413 200 50% fast
	413 200 50% etter folketall

Fordeling kommunene:

	SUM	1/6 fast	Variabel
Dovre	126 419	68 867	57 552
Lesja	114 230	68 867	45 364
Sel	196 985	68 867	128 118
Skjåk	118 881	68 867	50 015
Lom	119 363	68 867	50 496
Vågå	150 521	68 867	81 655
-	826 400	413 200	413 200

Indre Helgeland Kontrollutvalgssekretariat KO:

Netto driftsutgifter fordeles med 20% likt på hver kommune, og resten etter kommunens innbyggertall.

Østfold kontrollutvalgssekretariat KO:

Deltagerne skal yte et årlig tilskudd til oppgavefelleskapets drift basert på vedtatt årsbudsjett, samt prinsipper for fastsetting av tilskudd som er følgende:

- 1/3 av kostnadene fordeles likt deltakerne imellom.
- 2/3 av kostnadene fordeles etter medgått tid for den enkelte deltaker

Vurderinger av ulike fordelingsnøkler og hvordan de vil slå ut

Det er fordeler og ulemper ved de ulike måtene å fordele kostnader på. Under vurderer vi kort de ulike modellene som kan være aktuelle.

Kun bruk av en fordelingsnøkkel gitt i prosent

Dette er den modellen KSI har brukt siden 2005. Dette er en modell som er enkelt å bruke, og krever lite ressurser for å beregne hva hver deltager skal belastes med. En annen fordel med denne metoden er at den er forutsigbar. Man vedtar et budsjett og styrer timebruken sånn omtrentlig etter fordelingsnøkkel, risikoen for et økonomisk merforbruk er ikke til stede. Deltakerne kan på denne måten av og til få noen færre timer enn fordelingsnøkkelen tilsier, eller de kan få noen flere, uten at dette påvirker det økonomiske resultatet. Denne modellen er en raus modell, som gir sekretariatet en mulighet til å jobbe fleksibelt og yte bistand til de ulike kontrollutvalgene ut ifra faktiske behov. En mulig risiko er at deltagerne betaler for mer eller mindre enn de mottar i antall timer. Om denne modellen velges, bør den derfor evalueres i løpet av hver valgperiode slik at man sikrer at kontrollutvalget i løpet av valgperioden får de timene de trenger og betaler for. I en slik evaluering, kan man også vurdere å endre fordelingsnøkkelen dersom man ser at dette ikke stemmer med situasjonen.

Om man går for gjennomsnittlig bruk i prosent de siste 5 år, vil et budsjett på 2 millioner føre til følgende beløp for deltakerne:

- Lillehammer kommune 340 000
- Gausdal kommune 240 000
- Øyer kommune 240 000
- Innlandet fylkeskommune 1 180 000

En slik fordeling vil gi en økt utgift til kommunene (særlig Lillehammer kommune) og lavere utgift på fylkeskommunen (budsjett for 2022 ligger på kr. 218 000 per kommune og 1,53 mill på fylkeskommunen). Dette er i tråd med at sekretariatet faktisk har brukt mer tid på kommunene enn hva gammel fordelingsnøkkel tilsier. Sekretariatet har de siste årene hatt et budsjett på rett i overkant av 2 millioner kroner, men har aldri brukt opp hele budsjettet slik at kommunene de siste årene har endt opp med en faktura på godt under kr. 200 000. Fylkeskommunen har også hatt tilsvarende mindre forbruk sammenlignet med budsjett.

En andel dekkes med en fast del per deltager og resten fordeles enten etter faktisk timebruk eller etter innbyggertall

En del av timene til sekretariatet benyttes til type «fellesoppgaver», eksempler på dette er lunsj, ferie, planarbeid, styrearbeid, reisetid og kurs mm. Dette kan man legge til grunn at fordeles likt mellom alle deltagerne. De siste årene har timer til fellesoppgaver variert mellom 20-30% av tiden. Dette lå noe høyere noen år, grunnet sykemeldinger og seniortiltak. I en såpass liten organisasjon vil denne prosentandelen fort påvirkes av et sykefravær eller liknende. Variasjonen kan være stor fra år til år, og det kan være utfordrende å si hva som er mest riktig prosentandel.

Resten av utgiftene kan fordeles etter faktiske brukte timer eller ut ifra innbyggertall. Siden fylkeskommunen er med i samarbeidet, vil de ha et adskillig større innbyggertall enn de tre kommunene. Dette gjenspeiles også i den modellen man har brukt fram til nå, der fylkeskommunen har stått for den største andelen av utgiftene. I en slik modell, må man årlig sjekke opp innbyggertall og fordele ut ifra dette. Det vurderes som en relativt enkel modell, utfordringen kan ligge i å anslå riktig andel som skal fordeles likt. Alternativet er å legge faktiske timer som er brukt til grunn for resten som skal fordeles. Dette er en rettferdig modell som fører til at man betaler for det timetallet som faktisk er brukt. En utfordring, er at man kan da risikere å ende opp med en høyere sum enn budsjettet og dermed et merforbruk. I tillegg er det kun 1,6 ansatte, noe som begrenser hvor fritt man kan bruke timene, da mye av det sekretariatet utfører er oppgaver som må gjøres. Erfaringsmessig dukker det opp vanskelige saker i noen kontrollutvalg innimellom. Da kan det være en fordel at sekretariatet kan fordele tidsbruken ut ifra hvor en vurdering av hva som er mest viktig. Skal man da belastes for tidsbruk i timer, kan dette bli til dels mye dyrere.

Vurderinger av modellene

I KSI har måten å fordele kostnadene på, med en prosentvis fordeling per deltager, vært en enkel modell med lite krav til administrativt arbeid. Dette har gjort at man har hatt et fast budsjett, og det har ikke vært noen risiko for å få en større kostnad dersom man bruker mer timer enn forutsatt i fordelingsnøkkelen. Om man i etterkant skal ta betaling ut ifra faktisk brukte timer, så kan man risikere et merforbruk. Andre år, kan det være at man har noe mindre bruk av timer og dermed blir belastet for mindre.

Sekretariatet vurderer at det er nyttig med en fordelingsnøkkel som er raus og fleksibel, og at man heller sikrer at man i løpet av valgperioden får det timetallet man trenger og betaler for. Ved å følge med på samt dokumentere timeforbruk per oppdrag, kan man ved slutten av en valgperiode evaluere fordelingsnøkkelen.

Det man har sett de siste årene, er at kommunene har brukt noe mer timer enn det fordelingsnøkkelen har tilsagt. Særlig gjelder dette for Lillehammer kommune, som er en større kommune enn Gausdal og Øyer. En måte å justere for dette på, er ved å legge gjennomsnittlig timeforbruk i prosent til grunn for ny fordelingsnøkkel (basert på de siste fem årene). Dette vil si følgende fordelingsnøkkel:

- Lillehammer kommune 17%
- Gausdal kommune 12 %
- Øyer kommune 12 %
- Innlandet fylkeskommune 59 %

Denne modellen tar ikke direkte hensyn til innbyggertall, men gjør det indirekte ved at erfaringstall legges til grunn. Begge alternativer kan være fornuftige og rettferdige måter å fordele kostnader til kontrollutvalgssekretariatet på. Men, det er et viktig moment og det er at alle kommuner skal ha en revidering av regnskapet sitt. Og størrelsen på kommunen i form av innbyggere, er ikke avgjørende for hvor omfattende dette arbeidet er. Rene utgifter til regnskapsrevisjon påvirkes noe av kommunens størrelse, men ikke proporsjonalt. Det gjelder i enda større grad for sekretariatets arbeid i forbindelse med regnskapsrevisjon. Oppgaven er nesten tilsvarende stor uavhengig av kommunens/fylkeskommunens størrelse. Det samme gjelder for sekretariatets arbeid med den overordnede risiko- og vesentlighetsvurderingen som ligger til grunn for plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll. Alle kommuner har de samme kravene til hva de skal yte, og dermed blir oppgaven relativt lik for alle kommunene som deltar i sekretariatsamarbeidet. Dersom det ender opp med en fordelingsnøkkel som er mer rigid, så vil dette kunne gå ut over kvaliteten, da sekretariatet må styre mer etter faktisk brukte timer. Om man velger en fordelingsnøkkel som krever mer administrasjon, så vil det også gå enda mer tid til fellesoppgaver.

Innbyggere i de ulike deltagerne per 1.1.2021

- Lillehammer 28493 (6,94% av totalt tall)
- Gausdal 6023 (1,47% av totalt tall)
- Øyer 5093 (1,24% av totalt tall)
- Innlandet 370 905 (90,35% av totalt tall)
  - Totalt tall blir 410 514

Sekretariatet har sett på et relativt enkelt eksempel der årsbudsjettet ligger på 2 millioner for KSI. Fordelingsnøkkel basert på timetall (snitt fra 2021) eller folketall slår dermed ut ulikt på de ulike deltagerne i samarbeidet. Under er noen regneeksempler ved ulike forutsetninger:

Forutsetning; 20% av utgiftene fordeles likt. Resten ved enten timebruk (brukt antall timer fra 2021 i eksempelet) eller vekting av folketall:

	Fast	Timer	Sum	Folketall	Sum
Lillehammer	100000	291200	391200	111053	211053
Gausdal	100000	180800	280800	23475	123475
Øyer	100000	217600	317600	19850	119850
IFK	100000	910400	1010400	1445622	1545622
	400000	1600000	2000000	1600000	2000000

Forutsetning; 25% av utgiftene fordeles likt. Resten ved enten timebruk (brukt antall timer fra 2021 i eksempelet) eller vekting av folketall:

	Fast	Timer	Sum	Folketall	Sum
Lillehammer	125000	273000	398000	104112	229112
Gausdal	125000	169500	294500	22008	147008
Øyer	125000	204000	329000	18610	143610
IFK	125000	853500	978500	1355270	1480270
	500000	1500000	2000000	1500000	2000000

Forutsetning; 30% av utgiftene fordeles likt. Resten ved enten timebruk (brukt antall timer fra 2021 i eksempelet) eller vekting av folketall:

	Fast	Timer	Sum	Folketall	Sum
Lillehammer	150000	254800	404 800	97171	247171
Gausdal	150000	158200	308200	20541	170541
Øyer	150000	190400	340400	17369	167369
IFK	150000	796600	946600	1264919	1414919

	600 000	1400000	2 000 000	1400000	2000000
--	---------	---------	------------------	---------	----------------

Det kan være utfordrende å vurdere hva som er riktig nivå på hvor mye som bør fordeles fast på alle deltakerne. Når man bruker timer som fordelingsgrunnlag, kan det virke noe feil å ha et veldig høyt fastledd. Det antas for øvrig at fastleddet i forhold til timer, kommer til å øke nå når rådgiver i 60% er på plass. Kommunene vil ved å ha et høyt fastledd samt restfordeling etter timer, ende opp med en betraktelig høyere sum enn i dag. Dette antar sekretariatet at ikke er en riktig fordeling av ressursene. Sekretariatet er ikke kjent med hva som er «vanlig» å betale for sekretariatstjenester, da dette er veldig ulikt organisert i landet og det gjennomføres ikke en prissammenligning. Men det antas at det for mindre kommuner er relativt normalt å ligge rundt kr. 200 000, mens større kommuner ligger en del over dette. Fylkeskommunene har også ulik organisering av sekretariatstjenestene. I Rogaland er det for eksempel en person i full stilling, Viken har 1,5 stillinger. Store kommuner som Trondheim har en person i full stilling, mens Bergen har to personer i fulle stillinger. Andre er igjen med i ulike IKS med ulike fordelingsnøkler.

En fordeling basert på folketall kan også argumenteres for å være en god modell, om man ønsker en mer nyansert fordeling enn bare i prosent som har vært praksis til nå. Sekretariatet antar at det vil være mest riktig at 25 eller 30% av utgiftene fordeles likt, og at resten er basert på folketall. Dette er tall som må justeres ved hvert budsjett. Det er og viktig å merke seg at tallene over er basert på et forenklet budsjett på kr. 2 mill.

Kontrollutvalgssekretariatet diskuterte ovennevnte med styret i KSI i styremøtet den 30.9.2022. Følgende ble notert fra behandlingen: *Styret kom med innspill om at de ønsker en fordelingsnøkkel som er basert på erfaringstall, og at det velges en enkel modell.*

Oppsummering

Det er flere modeller som kan være aktuelle og som kan egne seg for å fordele kostnader. Sekretariatet ser at modellen med fordeling med en fast sum per deltager og at resten fordeles ut ifra innbyggertall kan være en god modell. Men basert på de ulike måtene som er vurdert, samt innspill fra styret, anbefaler sekretariatet å beholde en enkel metode med en fordeling ut ifra en fast prosent. Det anbefales at gjennomsnittstall for de siste fem årene ligger til grunn for fordelingen.

Det er naturlig at det kommende representantskapet evaluerer fordelingsnøkkelene i slutten av neste valgperiode, sammen med organisasjonsform. Dette framkommer av forslag til vedtektene.

VEDLEGG 3

Behandlet av styret i KSI 14.11.2022

Behandlet av fylkestinget i Innlandet fylkeskommune xx.12.2022

Behandlet av kommunestyret i Lillehammer kommune xx

Behandlet av kommunestyret i Øyer kommune xx

Behandlet av kommunestyret i Gausdal kommune xx

Samarbeidsavtale for Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet kommunalt oppgavefellesskap (KSI KO)

§ 1 Hjemmel, rettslig status og oppgavefellesskapets navn

Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet kommunalt oppgavefellesskap (forkortet til KSI KO) er et interkommunalt samarbeid organisert som et kommunalt oppgavefellesskap opprettet med hjemmel i kommunelovens kapittel 19. Innlandet fylkeskommune er hovedkontor-/vertskommune.

KSI KO er ikke et eget rettssubjekt og skal ikke registreres i foretaksregisteret.

§ 2 Deltakere i oppgavefellesskapet

KSI KO har følgende deltakere:

- Gausdal kommune
- Lillehammer kommune
- Øyer kommune
- Innlandet fylkeskommune

§ 3 Hovedkontorkommunens vertskommuneforpliktelser

KSI KO har sitt kontor i Innlandet fylkeskommune, kontorsted per i dag er fylkeshuset på Lillehammer. De ansatte i KSI KO er ansatt i Innlandet fylkeskommune, og dette innebærer de samme rettigheter og plikter som andre ansatte i fylkeskommunen. KSI KO skal ha egne arkivdeler i sak/arkivsystemet og eget ansvarsområde for regnskap.

§ 4 Formål og myndighet

KSI KO skal utføre den lovpålagte sekretariatsfunksjonen for deltakerkommunenes kontrollutvalg, jf. kommunelovens § 23-7, samt forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 7.

Den som utfører sekretariatsfunksjonen for deltagerkommunenes kontrollutvalg, er direkte underordnet den enkelte kommunes/fylkeskommunes kontrollutvalg og skal følge de retningslinjer og pålegg som det enkelte kontrollutvalg gir.

Sekretariatet skal være uavhengig av kommunens/fylkeskommunens administrasjon og av den eller de som utfører revisjon for kommunen/fylkeskommunen.

§ 5 Oppgavefellesskapet sine oppgaver

KSI KO skal:

- forberede sakene for det enkelte kontrollutvalg

- påse at sakene som behandles av det enkelte kontrollutvalg, er forsvarlig utredet
- påse at det enkelte kontrollutvalg sitt vedtak blir iverksatt
- videreformidle bestillinger og følge opp oppdrag
- utarbeide planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Bistå eller selv utføre risiko- og vesentlighetsvurderinger i forkant av planutarbeidelse.
- bistå kontrollutvalgene dersom det blir aktuelt å utrede revisjonsordning
- ha ansvaret for kontrollutvalgenes arkiver i tråd med arkivloven
- sørge for alle praktiske sekretariatsfunksjoner knyttet til møter i kontrollutvalgene

§ 6 Representantskapet

Representantskapet er det øverste organet i KSI KO. Representantskapet består av fire medlemmer, et per deltager i samarbeidet, med personlige varamedlemmer. Disse oppnevnes av vedkommende kommuners/fylkeskommunes kommunestyre/fylkesting.

Representantskapsmedlemmene velges for 4 år av gangen, og perioden følger kommunevalgperioden.

Medlem oppnevnt av Innlandet fylkeskommune skal være leder av representantskapet. Representantskapet velger selv nestleder.

§ 7 Representantskapets oppgaver

Representantskapet skal blant annet behandle:

- Overordnede mål og retningslinjer for driften av KSI KO
- Oppgavefellesskapets årsbudsjett og økonomiplan, med en angivelse av deltakernes ansvar i samsvar med vedtatt fordelingsnøkkel. Årsbudsjettet skal vedtas innen medio september før nytt budsjettår
- Budsjettjusteringer
- Årsregnskap og årsmelding
- I forbindelse med behandlingen av årsbudsjettet skal satser for møtegodtgjørelse til de folkevalgte representanter behandles
- Innstilling når det skal ansettes sekretariatsleder. Innlandet fylkeskommune sørger for selve ansettelsen, basert på innstillingen fra representantskapet
- Oppfølging av sekretariatsleder. Det skal blant annet utarbeides en rutine for hvordan lønnsutviklingen til sekretariatsleder skal være
- Endringer av samarbeidsavtalen som gjelder forhold som ikke er omtalt i kommuneloven § 19-4. Slike endringer vedtas med tilslutning av minst 2/3 av de avgitte stemmene
- Andre saker som er forberedt ved innkallingen

Representantskapet kan opprette utvalg for å løse spesielle oppgaver.

§ 8 Representantskapets møter

Representantskapsmøtene ledes av representantskapets leder.

Representantskapet fatter vedtak med alminnelig flertall. Ved votering i representantskapet skal hver stemme telle likt. Ved stemmelikhet teller møteleders stemme dobbelt.

Representantskapet er beslutningsdyktig når minst halvparten av medlemmene er til stede, inkludert møtende varamedlemmer.

Møtelederen skal sørge for at det føres protokoll fra møtene. Protokollen underskrives av møteleder og nestleder.

Representantskapets leder innkaller til representantskapsmøte.

Innkalling til ordinært representantskapsmøte skal skje skriftlig og med 1 ukes varsel.

Innkalling kan skje med kortere frist når dette anses nødvendig.

Innkallingen skal inneholde en sakliste.

Innkallinger og protokoller for representantskapsmøte skal også sendes til ordfører i de deltakende kommunene til orientering.

Møter i representantskapet kan avholdes som fjernmøter etter reglene i kommuneloven § 11-7.

§ 9 Møtegodtgjørelse

Godtgjørelse for møter m.v. til medlemmer av representantskapet utbetales i henhold til de til enhver tid gjeldende satser og reglement for oppgavefellesskapet.

§ 10 Rapportering til deltakerkommuner

Representantskapet skal rapportere til sine deltakerkommuner via årsmelding.

Samtlige innkallinger og protokoller for representantskapets møter skal sendes til ordførere/fylkesordførere i de deltakende kommunene/fylkeskommunen til orientering.

Via innkallinger og protokoller skal det rapporteres om samtlige saker representantskapet behandler, herunder budsjett, økonomiplaner, regnskap og annet, jf. § 7 «Representantskapets oppgaver».

§ 11 Daglig leder

Oppgavefellesskapet skal ha en daglig leder som benevnes sekretariatsleder. Innstilling gjøres av representantskapet, og Innlandet fylkeskommune foretar den formelle ansettelsen i form av arbeidskontrakt mm. Fylkeskommunen har ingen styringsrett ovenfor sekretariatsleder, jf. kommunelovens bestemmelser om uavhengighet, § 23-7.

Sekretariatsleder administrerer daglig drift i oppgavefellesskapets virksomhet og har ansvaret for at enhver arbeidsoppgave utføres i overensstemmelse med gjeldende bestemmelser og i henhold til de vedtak som er fattet av representantskapet, herunder KSI KO sitt internkontrollsystem.

Sekretariatsleder er representantskapets sekretær og skal forberede og utrede, samt legge frem saker for representantskapet.

Vedkommende har tale- og forslagsrett i representantskapets møter, dersom ikke representantskapet i enkeltsaker vedtar at vedkommende ikke skal kunne møte.

§ 12 Forvaltningspraksis

Oppgavefellesskapet skal forholde seg til vanlig kommunal forvaltningspraksis med bakgrunn i kommunelovens bestemmelser og forskrifter. Likeledes skal bestemmelsene i Forvaltningsloven og Offentliglova ligge til grunn.

§13 Økonomi – fordeling av utgifter

Netto driftsutgifter fordeles etter følgende fordelingsnøkkel:

- Lillehammer kommune 17%
- Gausdal kommune 12 %
- Øyer kommune 12%
- Innlandet fylkeskommune 59%

Ansatte i KSI KO fører timer per oppdrag i tillegg til timer til fellesadministrasjon. KSI KO skal årlig rapportere på dette via årsmeldingen, og legge fram sak om evaluering av fordelingsnøkkelen i slutten av hver valgperiode.

Deltakerkommunene faktureres a-konto per 30.6 og etter faktisk forbruk per 31.12.

§ 14 Låneopptak og garantistiftelse

Samarbeidet kan ikke ta opp lån eller stille garanti for samarbeidets forpliktelse eller andres forpliktelser.

§ 15 Uttreden og oppløsning av oppgavefellesskapet

Den enkelte deltaker kan ensidig si opp sin deltakelse. Oppsigelse må varsles skriftlig til KSI KO av deltakeren minimum ett kalenderår før uttredelse. Oppsigelsestiden regnes ett år fra 1. januar i det påfølgende året.

Forslag til oppløsning av oppgavefellesskapet må vedtas enstemmig av representantskapet. Vedtak om oppløsning må godkjennes av samtlige deltakere. Ved en oppløsning skal det opprettes et avviklingsstyre.

Økonomisk ansvar for en deltaker ved uttreden eller oppløsning av oppgavefellesskapet, fordeles i henhold til kommuneloven §19-2.

Så lenge oppgavefellesskapet eksisterer, vil det ha samme plikter etter arkivloven som kommuner. Ved en oppløsning har representantskapet ansvar for at oppgavefellesskapets arkiv blir ivaretatt etter at oppgavefellesskapet er oppløst i henhold til arkivlova, arkivforskrifta og arkivfaglige prinsipper. Oppgavefellesskapets arkiv skal ved en eventuell oppløsning oppbevares i hovedkontorkommune etter avtale med denne.

Ved en eventuell oppløsning har deltakende kommuner ansvar for at ansatte i KSI KO blir ivaretatt i henhold til arbeidsmiljølovens kapittel 16.

§ 16 Ikrafttredelse og opphevelse av tidligere samarbeidsavtale

Samarbeidsavtalen trer i kraft fra og med det siste konstituerende møte i den enkelte deltakerkommune eller fylkeskommune ved oppstart av valgperioden 2023-2027.

Referatsaker

MØTEPROTOKOLL

Fra møte: Styremøte i Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet (KSI)

Tidspunkt: Fredag 30. september 2022 kl. 14.00 – 14.35
Møtet ble avholdt via Teams.

Følgende møtte: Stig Vaagan (styreleder)
Anette Musdalslien (nestleder)
Bjørgulv Noraberg (medlem)
Håvard Granskogen (medlem)

Forfall: Ingen

Protokollfører: Sekretariatsleder Kari Louise Hovland

Saksliste og innkalling til dagens møte: Godkjent

Følgende saker ble behandlet:

SAKNR: 05/2022

REGNSKAPSRAPPORT KSI STATUS PER 31.08.2022

Sekretariatsleders forslag til vedtak:
Styret tar den økonomiske rapporteringen per 31.08.2022 til orientering.

Møtebehandling:

Styreleder orienterte kort om saken og sekretariatsleder kommenterte kort. Det ble åpnet for spørsmål.

Styret fattet følgende enstemmige

VEDTAK:

Styret tar den økonomiske rapporteringen per 31.08.2022 til orientering.

SAKNR: 06/2022

RESSURSBRUK I TIMER KSI PER 31.07.2022

Sekretariatsleders forslag til vedtak:
Styret tar sekretariatets rapportering om ressursbruk per 31.07.2022 til orientering.

Møtebehandling:

Sekretariatsleder kommenterte kort saken og åpnet for spørsmål.

Styret fattet følgende enstemmige

VEDTAK:

Styret tar sekretariatets rapportering om ressursbruk per 31.07.2022 til orientering.

SAKNR: 07/2022

BUDSJETT FOR KONTROLLUTVALGSSEKRETARIATET INNLANDET FOR 2023

Sekretariatsleders forslag til vedtak:

1. Styret vedtar det vedlagte forslaget til budsjett for KSI for 2023 med en total ramme på kr. 2 181 000,-.
2. Et sammendrag av budsjettet oversendes samarbeidskommunene/-fylkeskommunen til orientering.

Møtebehandling:

Sekretariatsleder kommenterte budsjettforslag og usikkerheter i forhold til økte priser, og det ble åpnet for spørsmål.

Styret fattet følgende enstemmige

VEDTAK:

1. Styret vedtar det vedlagte forslaget til budsjett for KSI for 2023 med en total ramme på kr. 2 181 000,-.
2. Et sammendrag av budsjettet oversendes samarbeidskommunene/-fylkeskommunen til orientering.

SAKNR: 08/2022

STATUS OMDANNING AV KONTROLLUTVALGSSEKRETARIATET INNLANDET

Sekretariatsleders forslag til vedtak:

1. Styret tar informasjonen til orientering.
2. Styret avholder et nytt styremøte den xx.11.2022 for å vedta sak om omdanning av KSI inkludert forslag til ny samarbeidsavtale.

Møtebehandling:

Sekretariatet orienterte om status så langt og om de detaljene som gjenstår. Styret kom med innspill om at de ønsker en fordelingsnøkkel som er basert på erfaringstall, og at det velges en enkel modell. Nytt møte avholdes via Teams den 14.11. kl. 11.30-12.30.

Styret fattet følgende enstemmige

VEDTAK:

1. Styret tar informasjonen til orientering.
2. Styret avholder et nytt styremøte den 14.11.2022 for å vedta sak om omdanning av KSI inkludert forslag til ny samarbeidsavtale.

REFERATER:

- Møteprotokoll fra styremøtet i KSI den 25.3.2022.

Referatsaken ble tatt til orientering.

EVENTUELT:

- Ingen saker til eventuelt
- Neste møte: 14.11.2022 via Teams med en sak til behandling.

Lillehammer, den 4. oktober 2022

Stig Vaagan (sign.)

Anette Musdalslien (sign.)

Bjørgulv Noraberg (sign.)

Håvard Granskogen (sign)